

## **2-kurs “Siyasattanıw” GEOSIYASAT**

1. Ózbekstanda "Geosiyasat" pániniń rawajlanıw máseleleri nelerden ibarat?
2. Pánniń genezisi, metodi, kategoriyaları hám paradigması
3. Geosiyasiy táliymatlar: ilim tariyxı hám oniń házirgi dáwirdegi rawajlanıwı
4. Házirgi dáwirdegi geosiyasiy hám ekonomikalıq oraylar.
5. Globallasıw procesleri hám geosiyasiy hám ekonomikalıq oraylar.
6. Geosiyasınıń tiykarǵı kategoriyaları: aymaq, xalıq (demografiyalıq jaǵday), tábiyiy baylıqlar, siyasiy sistemalar.
7. Geosiyasiy proceslerdiń tiykarǵı túsinikleri aymaqlarğa global
8. Geosiyasiy qatnasıqlarda kúshler balansı hám mápler balansı.
9. Aymaq - mámleket barlıǵınıń áhmiyetli belgisi.
10. Siyasiy, ekonomikalıq, sociallıq, geografiyalıq sistemalar izbe-izligi.
11. Geosiyasiy analiz usılları: sistemalilik, salıstırmaılıq, tariyxiy, kontent-analiz, event-analiz, funkcional, institucional.
- 12.. Pán tariyxı hám oniń házirgi dáwirdegi rawajlanıwı
13. Aristoteldiń "Politika" a global jantasıwlar.
14. Fukudidtiń "Pelopenes uris tariyxı " shıǵarması.
- 15 . Sun Szidiń "Àskeriy sanaat haqqında traktat" shıǵarması.
16. Amir Temur hám Temuriyler dáwirinde xalıqaralıq proceslerge global jantasıwlar.
17. Modemanizaciyalaw koncepciyasınıń teoriiyası hám ámeliyatı.
18. Xalıqaralıq sistemalar hám dúnyanıń túrli aymaqlarında jaylasqan jámiyetlerdi modernizaciyalaw mashqalaları.
19. Mádeniyat sistemaları arqalı xalıqlardıń bir-birine tásir kórsetiwi haqqında D.Nettl hám R.Robertson táliymatları.
20. "Xartlend," "Rimlend," "Atlantizm" koncepciyaları.

21. Tellurokratiya hám talosokratiya.
22. "Rim klubi" iskerligi, "Pagoush háreketi" hám t.b.
23. Klassikalıq geosiyasattıń tiykarın salıwshısı.
24. F.Raceldiń "Siyasiy geografiya" shıǵarmasında mámleket hám barlıq máseleleri.
25. R.Chellen - "Geosiyasiyat" atamasının tiykarın salıwshısı.
26. Mámlekettiń tiykargı fizikalıq-geografiyalıq belgileri.
27. X.Makinder tárepinen jáhán siyasiy tariyxınıń original hám revolyuciyalıq ideyasınıń islep shıǵılıwı - "Tarixtıń geografiyalıq ózegi."
29. K.Xausxofer - "tirishilik borlıq" shıǵarması
- 30.F.Naumann koncepciyaları.
31. A. Mexen tárepinen teńiz kúsh kúshiniń (óndiris, sawda, koloniyalardı basıp alıw) arnawlı táliymatları.
32. Hartlend teoriiyası hám onıń Oraylıq Aziya regionına salıstırganda qollanıluwı
33. "Úlken oyın" koncepciyasınıń islep shıǵılıwı hám onıń 3 dáwiri.
- 34 Zamanımızdıń tiykargı geosiyasiy ideyaları
35. Atlantizm hám mondializm suwıq urısta jeniske erisiw quralları sıpatında.
36. Neotlantizm: "optimistler" hám "pessimistler," Xalıqaralıq terrorizmniń ózgeriwshen geosiyasatqa tásiiri.
37. Tiykargı kategoriyalar: aymaq, xalıq (demografiyalıq jagday) tábiyiy baylıqlar, siyasiy sistemalar
38. Jámiyet hám siyasiy tarawdaǵı ritmler hám ciklli procesler.
39. Geografiyalıq aymaq túsiniǵiniń siyasiy jaqtan kóp qırlılıǵı.
40. Tábiyiy shegaralar hám kommunikaciya, mámleket shegaraları hám strategiyalıq aymaqlar, teńiz hám kontinentlerdegi oraylıq, siyasiy kúshler.
41. Dúnyanıń geosiyasiy hám geostrategiyalıq aymaqları.
42. Geografiyalıq faktordıń siyasiy sistemalarga bolǵan tásiiri.

43. Xalıqaralıq qatnasıqlarda "Mámleket mápleri" hám "Milliy mápler"diń qáliplesiw máseleleri.
44. Turmıslıq keńlik aymaq, "Jer sharınıń orayında jaylasqan xalıqlar hám mámleketler" túrleri.
45. "Milliy qáwipsizlik" kategoriyasınıń fundamental hám konceptual tiykarları. 46. Geosiyasiy jagdaydın milliy máplerdiń qáliplesiwine tási.
47. Waqıt kategoriya sipatında.
48. Waqıt túrleri.
49. Jámiyet hám siyasiy tarawdaǵı ritmler hám ciklli procesler.
50. Waqıt túsiniǵı hám onıń koncepciyası. Waqıtın relatsion hám substancial koncepciyası
51. Statikalıq hám dinamikalıq koncepciyalardıń mánisi.
52. Waqıttı túsiniwde ssientistlik hám antissientistlik bagdarlar.
- 53 Fizikalıq hám astronomiyalıq waqıt.
55. Geologiyalıq hám biologiyalıq waqıt. Ómir hám rawajlanıw waqtı.
56. Psixologiyalıq waqıt hám jámiyettegi waqıt.
57. Ciklik proceslerdiń tábiyatı.
58. Endogen hám ekzogen ritmler
- .59. Uzaq múddetli ritmler hám quyash aktivligi.
60. A.L.Chijevskiy shigarmaları.
- 61 Ekonomikalıq rawajlanıw ritmleri (Kondratiev ritmleri).
62. Saylaw ritmleri.
63. Byudjetti tayarlaw hám orınlaw ritmi.
64. Kúndelikli hám háptelik ritmler hám olardıń mámleket tárepinen tártipke salınıwı.
65. Xronopolitologiyanıń payda bolıwı hám rawajlanıwı.

66. Xronotop túsiniǵı hám onıń siyasattan qollanıwı
67. Siyasat zamanı, zaman siyasatı hám siyasatta zaman.
68. Xronopolitika hám tranzit almasıwları.
70. Siyasat zamanı, zaman siyasatı hám siyasatta zaman.
71. A.Uxtomskiy shıǵarmalarında xronotop túsiniǵı hám onıń M.Baxtin shıǵarmalarında rawajlanıwı.
72. Pavel I lorcinskiy bólimi shegaralarında keńislik hám waqıttıń qásiyetleri haqqındaǵı ideyalar.
73. "Epiltmikalıq jámiyetler, olardıń rawajlanıwı hám hákimiyat qararlarına tásir etiw formaları 74. Transmilliylik túsiniǵı hám onıń zamanagóy global dúnyada tutqan orni.
75. Epistmikalıq jámáátler túsiniǵı. Olardıń rawajlanıw tariyxı hám zamanagóy globallar.
77. Sociallıq morfologiya kózqarasınan transmilliylik (transshegaralıq etnikalıq diasporalar hám tarmaq jámáátleri).
78. Transmilliylik orın hám jergiliklilik (qayta) qurıw, transmilliy "sociallıq maydanlar sıpatında.
79. Ishki hám sirtqi siyasattıń óz ara baylanıslılıǵı hám óz ara táhiri mashqalaları.
80. Sırtqı siyasiy qararlardı islep shıǵıw hám qabil etiw (racional tańlaw teoriiyası, qararlar qabil etiwde izertlewlerde psixologiyalıq bagdar, institucional qatnas, óz ara tásir bagdarı, sistemaları.
81. Diplomatiya sırtqı siyasattı ámelge asırıw quralı hám xalıqaralıq qatnasıqlardı tártipke salıw quralı sıpatında.
82. Diplomatiyalıq jumis túrleri hám usılları.
83. Diplomatiya hám sóylesiwler procesi.
- 84 Zamanagóy diplomatiyanıń ózgeshelikleri.
85. Xalıqaralıq qatnasıqlardıń zamanagóy sisteması.
87. Sistemalı qatnas sociallıq pánlerde metodologiya sıpatında.
88. M.Kaplan koncepciyasında sistemalar teoriiyası.

89. K. Uolte túsiniğinde xalıqaralıq sistema.
- 90 Xalıqaralıq sistemalardıń hár qıylılıǵı. Xalıqaralıq sistemalardıń islewi hám ózgeriwiniń ózgeshelikleri.
91. Jergilikli izertlewlerde xalıqaralıq qatnasıqlardı sistemalı modellestiriw tájiriybesi.
- 92 Xalıqaralıq qatnasıqlardıń zamanagóy sistemasın túsindiriwdegi tiykarǵı qatnaslar.
93. Globallasıw procesiniń tásiiri
94. "Globallasıw" túsiniǵiniń mánisi.
95. Yan.S.Krulis Randanıń globallasıw koncepciyası
- 96 Globallasıwdıń integraciyalıq processlerge tásiiri hám regionallıq shólkemlerdiń engiziliwi.
97. Regionallıq shólkemlerdiń ekonomikalıq, áskeriy, qawipsizlik máselelerine qanıgelesiwi.
98. Ózbekstan Respublikasınıń xalıqaralıq hám regionallıq shólkemlerde qatnasıw principleri.
99. Globallasıw procesiniń Oraylıq Aziya regionına tásiiri.
100. Transshegaralıq qawipliligi.
- 101 Oraylıq Aziyaǵa baylanıslı qatnaslar - geografıyalıq, siyasiy, qawipsizlik kompleksi, tariyxıy-mádeniy.
102. Geosiyasiy ideyalardı ámelge asırıwda xalıqaralıq shólkemlerdiń ornı
- 103 Siyasiy idealizm mektebi hám BMSH.
- 104 Global sheriklik joybarı.
105. Siyasiy realizm ideyalarınıń ámelge asıwında NATO, EQBSh, EA sıyaqlı shólkemlerdiń roli.
106. Islam konferenciyası shólkemi jumısı
107. Gumanitar shólkemlerdiń tiykarǵı baǵdarları.

108 Xalíqaralıq valyuta fondı, Jáhán bankı, Evropa tikleniw hám rawajlanıw bankı, Aziya tikleniw hám rawajlanıw bankı jumısınıń tiykargı baǵdarları.

109 OPEC shólkemi hám geosiyasiy mápler. Áskeriy-qáwipsizlik shólkemleri sheńberindegi geosiyasiy umtılsılar.

110. MOHTning tashkil topishi va faoliyati. Markaziy Osiyo davlatlarining BMT bilan hamkorligi. O ‘zbekiston Respublikasining xalqaro tashkilotlar doirasidagi faoliyati.

111. “Transmilliy”: global xavflardan yangi global imkoniyatlargacha.

112. Zamonaviy transmilliy tadqiqotlar: sekyuritizatsiya sabablarini izlash. Immigrantlar va transmigrant identifikatorlarining shakllanishi.

113. Kopengagen xalqaro munosabatlar maktabiga ko‘ra sekyuritizatsiya aktlari va aktyorlari.

114. Globallashuvni diala’siri

115. Siyasiy dosliq hám xaliq diplomatiyasi.

116. Házirgi dáwirde Trans-milliy korporaciyalardıń geosiyasiy processlerge tásiiri

117. Zamanagóy xalíqaralıq qatnasıqlar sistemasınıń qalıplesiwi.

118. Geosiyası hám geomafkuranıń óz ara baylanısı.

119. Jáhán geosiyasiy maydanındaǵı jetekshi kúshler (AQSh, Rossiya, QXR, Yaponiya, EA).

120 Xalíqaralıq qáwipsizlikti támiyinlew baǵdarında Ózbekstan Respublikasınıń baslamaları.